

ကွမ်းယဉ်ကျေးမှုကို တိုက်ဖျက်နိုင်ပါ့မလား

ဒေါက်တာအောင်ထွဋ်ပိုင်

ကိုမျိုးနိုင် (ကွမ်းသီးရောင်းဝယ်ရေး)

ဒေါက်တာဘဆွေ

ကိုလှမျိုးဝင်း (မြန်မာစာဆရာ)

ကိုသန့်ဇင် (ကွမ်းယာရောင်းဝယ်ရေး)

“ကွမ်းစားတဲ့လေ့ပေါ့ပေါ့နော်။ဒီဟာကဟိုးလွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်းဂျပကျော်ကတည်းက စတင်စားခဲ့တယ်ဆိုတာကို စွယ်စုံကျမ်းနဲ့ရှေးသမိုင်းတွေထဲမှာပါရှိခဲ့တာပါ။အဲ့တော့ဒီတုန်းကလည်းစားခဲ့တယ်။အခုလည်းစားတယ်ပေါ့နော်။ဒီနေရာမှာဘာကွာသွားလဲဆိုတော့ ဟိုတုန်းကစားတာက ကွမ်းရွက်၊ကွမ်းသီးထုံးနဲ့ပြုပြင်ထားတဲ့ဆေးရွက်ကြီးနဲ့စားခဲ့တယ်။အခုခေတ်မှာ ပြောင်းလဲလာတာကကွမ်းသီးကိုအရောင်လှအောင်နဲ့ကွမ်းရွက်ကိုလည်းဆေးဖြန်းထားတယ်။ပြီးတော့ဆေးမွှေးတွေနဲ့ထည့်သွင်းစားသုံးလာကြတယ်။ဒီတော့ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံရဲ့လူဦးရေ ၅၅သန်းကျော်မှာ လူငါးသောင်းကျော်က ဆေးရွက်ကြီးကြောင့်သေဆုံးနေရတယ်ပေါ့။ဒီလူငါးသောင်းဆိုတဲ့ပမာဏ ကစိုးရိမ်စရာပေါ့။ဒါပေမယ့်အချိုးပြန်ချကြည့်မယ်ဆိုရင်ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် သုညဒဿမ၅ ရာခိုင်နှုန်း လောက်ရှိပါမယ်။ဒီတော့စိုးရိမ်စရာဆိုတာထက် သတိထားစရာလို့ ကျနော်ဆိုချင်ပါတယ်” ဒေါက်တာအောင်ထွဋ်ပိုင်

“နိုင်ငံတော်အစိုးရက ကွမ်းစားမှုကိုပပျောက်အောင် မူဝါဒအရလုပ်ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် လုပ်ငန်းတွေကော၊ အလုပ်သမားတွေကောအများကြီးကိုထိခိုက်နိုင်စရာရှိပါတယ်။ဘာလို့လဲဆိုတော့ဒီလုပ်ငန်းရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ဆက်စပ်နေတဲ့မိသားစုတွေ၊သူတို့ရဲ့အစွယ်အပွားတွေကအများကြီးရှိပါတယ်။ ကွမ်းယာစားသုံးမှုနဲ့ပတ်သတ်လို့ အခုနောက်ပိုင်းပေါ့နော် ကွမ်းသီးဆိုရင် ဈေးကွက်ထဲကိုချပေးဖို့ အတွက်အရင်ဦးဆုံး ရေစိမ်ရတယ်။ပြီးရင်ကန့်ရိုက်ရတယ်။ပြီးတော့မှဈေးကွက်ထဲကိုချပေးလို့ရတယ်။ ဒါမှလည်းဒီကွမ်းသီး ကဈေးကွက်ထဲမှာ ၅ရက်၊တစ်ပတ်ကြာရှည်ခံတယ်။တကယ်လို့ကန့်မရိုက်ဘဲနဲ့ ရေပဲရိုးရိုးစိမ်ပြီးတော့ ကွမ်းယာဆိုင်မှာသုံးမယ်ဆိုရင် ဒီနေ့ဆယ်တဲ့ကွမ်းသီးကိုဒီနေ့တစ်ရက်တည်း

ကုန်အောင်သုံးနိုင်ဖို့လိုတယ်။ ဒါဆိုရင်ဒီကွမ်းသီးကလူကိုအန္တရာယ်မဖြစ်စေဘူး။ ဒါပေမယ့် လက်ရှိ ကွမ်းသီးဈေးကလည်းမြင့် တယ်။ ပြီးတော့တစ်ရက်တည်းနဲ့ကုန်အောင်မရောင်းနိုင်တော့ပိုနေတဲ့ ကွမ်းသီးကိုဘယ်လိုမျှလွှင့်မပြစ်နိုင်ဘူး။ ဒီနေရာမှာသာမန်မျက်စိနဲ့မြင်နိုင်တဲ့မို့ဆိုတာရှိတယ်။ ဒီတော့ သာမန်မျက်စိနဲ့ဘယ်လိုမျှမြင်နိုင်တဲ့အတွက်စားသုံးရင်အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်သလို ကြာရှည်ခံအောင် ကန့်ရိုက်ထားတဲ့ကွမ်းသီးကလည်း လူတွေကို အနည်းနဲ့အများတော့ side effect ကရှိပါတယ်။ နောက် တစ်ချက်ကကွမ်းစားဆေးဗူးတွေပါ။ ဒါကလည်းနိုင်ငံခြားကလာတာအနည်းစုဖြစ်ပြီး ကျနော်တို့ ပြည်တွင်းမှာပဲထုတ်နေကြတာပါ။ ဒါကြောင့်စိုးရိမ်စရာအခြေအနေကိုရောက်နေရတဲ့အကြောင်းရင်းက အဖက်ဖက်က နေရာတိုင်းဆီကပဲနည်းနည်းစီနဲ့ဖြစ်နေတာ။ ဒါက နိုင်ငံတော်ကထုတ်ပြန်ထားတဲ့ ဥပဒေတွေထဲက ရှိတဲ့အရာတွေကို တိတိကျကျနဲ့ကြပ်ကြပ်မတ်မတ်မလုပ်နိုင်တဲ့အပေါ် မူတည်တယ်လို့ ကျနော်ကတော့ယူဆပါတယ်” ကိုမျိုးနိုင်

“ဒီကွမ်းစားဆေးတွေရဲ့ side effect တွေကကြောက်စရာကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့်ကြောက်တယ်၊ မကြောက်ဘူးဆိုတာကလည်းကိုယ့်ရဲ့ ခံယူချက်ဘဲပေါ့နော်။ ဥပမာထမင်းကိုလူတိုင်းစားတယ်။ ထမင်း ကိုအများကြီးစားရင်ဗိုက်အစာမကြေပဲနဲ့ရောဂါဖြစ်တာ။ အဲ့တော့သင့်တင့်ယုံလောက်ထက်ပိုပြီးတော့ စားသုံးရင်ရောဂါဖြစ်မှာပဲ။ ဒီနေရာမှာစွဲလန်းစေတဲ့အရာတွေထက်ထည့်ရင် စိုးရိမ်စရာဖြစ်သွားပြီပေါ့” ဒေါက်တာအောင်ထွဋ်ပိုင်

“မိုးလင်းရင်ကွမ်းယာကိုပါးစပ်ထဲအရင်ထည့်ရမှာကျေနပ်တဲ့သူတွေက ကျနော်တို့တောင်ငူမှာအများ ကြီးပါ။ ဒါကတောင်ငူတစ်ခုတည်းမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာရှိတဲ့ကွမ်းစားတဲ့သူတော်တော်များများ က ဒီအတိုင်းပါပဲ။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကလည်းကွမ်းစားတဲ့သူဖြစ်လို့မနက်ခင်းထမင်းကြမ်းစားပြီးတာ နဲ့ခံတွင်း ကချင်လာတယ်။ ဒီတော့ကွမ်းကိုညကတည်းကဝယ်ပြီးတော့ရယ်ဒီထားထားရတယ်။ ပြီးတော့ကိုယ် ကိုယ်တိုင်ဒီအလုပ်နဲ့စီးပွားရှာတယ်ဆိုပေမယ့် ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကလည်းစားသုံးသူ ဖြစ်တယ်။ တစ်ခါ တစ်လေကျရင်ပါးစောင်တွေမှာပေါက်ပြီးပြီနေတယ်ဆိုတာကိုလည်းသိတယ်။ ဒီအတွက်ရပ်ရတော့ မယ်ဆိုတာလည်းသိတယ်။ ဒါပေမယ့်ရပ်လို့မရဘူး။ အခုနိုင်ငံတော်အစိုးရက ကွမ်းစားသုံးမှုပျောက်ရေးလုပ်တယ်ဆိုတာကလည်း အများအတွက်ကောင်းကျိုးလုပ်တာဖြစ်လို့ ကျနော်ကလက်ခံပေးရမှာ ပဲ။ ဒါပေမယ့်စားသုံးသူတွေအနေနဲ့ကတော့ဒါကိုပျောက်အောင်လုပ်ဖို့ ဆိုတာကတော့ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအနေနဲ့ကဘယ်လိုမျှမဖြစ်နိုင်ဘူး” ကိုမျိုးနိုင်

“ပေါ်လစီအရပေါ့နော် လျှော့ချချင်တယ်ဆိုရင် ဥပမာ-ဆေးလိပ်ကိုလျှော့ချဖို့အတွက်ကိုဆေးလိပ်
မသောက်ရနေရာတွေအများကြီးသတ်မှတ်လိုက်ပြီးတော့လျှော့ချလိုက်တယ်။ကွမ်းကိုလည်းပဲ
ကွမ်းမစားရဆိုတဲ့နေရာမပါဘူးနော်။ကွမ်းတံတွေးမထွေးရနေရာပဲပါတယ်နော်။ဒီတော့မစားနဲ့
လို့မပြောပဲ လူတွေကိုစားဖို့ရန်ကန့်သတ်ပေးလိုက်တာ။ဆိုလိုတာကစည်းကမ်းဘောင်တွေကို
ကျဉ်းပေးလိုက်တာပေါ့။ကျဉ်းပေးလိုက်လို့ရှိရင်ဘယ်လိုဖြစ်မလဲဆိုတော့လက်ရှိစားတဲ့သူတွေ
ဖြတ်ဖို့ခက်ပေမယ့် နောက်ထက်စားမယ့်သူတွေအတွက်လည်းခက်လာမယ်။အဲ့လိုဆိုရင်ရာခိုင်နှုန်း
အားဖြင့်တဖြည်းဖြည်းလျှော့ကျလာမယ်လို့ယူဆပါတယ်။” ဒေါက်တာအောင်ထွဋ်ပိုင်

“ဥပဒေနဲ့တိုက်ဖျက်မယ်ဆိုရင်တော့အောင်မြင်နိုင်ပါတယ်။ယူအေအီးနိုင်ငံမှာကွမ်းစားရင်ထောင်ဒဏ်
အထိရှိတယ်။ကျနော်တို့ဆီမှာလည်းဟိုးရှေးတုန်းက ရခိုင်ဘုရင်မင်းထီးလက်ထက်မှာပေါ့နော်။အား
လုံးကကွမ်းစားကြတယ်ထင်တယ်။ဘာလို့လည်းဆိုတော့ကွမ်းစားပြီးရင် တိုင်တွေမှာလျှောက်သုတ်
ကြတယ်။ဒီတော့တိုင်တွေညစ်ပတ်ကုန်လို့ ထုံးမသုတ်ရဘူးဆိုပြီးကန့်သတ်လိုက်တယ်။နောက်ဆုံး
သူကိုယ်တိုင်ထုံးသုတ်မိလို့ သူ့လက်ချောင်းသူဖြတ်ပြစ်လိုက်တယ်။အဲ့လိုမျိုးသံမဏိအမိန့်ထုတ်
နိုင်မလား” ဒေါက်တာအောင်ထွဋ်ပိုင်

“ဒီမိုကရေစီနည်းအရကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျနော့်အမြင်အရပြောရရင် ဒါကလူ့အခွင့်အရေးကို
ချိုးဖောက်တယ်လို့မြင်တယ်။ဒါကြောင့်စားချင်တဲ့သူတွေစားကြပါစေ။စီးပွားရေးနဲ့ပတ်သတ်လို့
ကျနော်ကွမ်းသီးရောင်းဝယ် ရေးလုပ်တာပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၀၀ခုနှစ်ကတည်းကစခဲ့တာပါ။တစ်နေ့ကို
ကွမ်းသီးပိဿချိန်၁၅၀၀နီးကျင် အရောင်းအဝယ်ဖြစ်တယ်။အဲ့အချိန်တုန်းကတောင်ငူမြို့မှာ
ကွမ်းသီးအရောင်းအဝယ်လုပ်တဲ့သူ ဦးရေက ၅ယောက်လောက်ပဲရှိတယ်။ဒါပေမယ့်ဒီကနေ့
လက်ရှိအချိန်မှာ ဒီနှုန်းထားအတိုင်းအရောင်း အဝယ်ရှိသလို ကွမ်းသီးအရောင်းအဝယ်လုပ်တဲ့သူ
ကလည်း အယောက် ၂၀ကျော်ရှိလာတယ်။ကွမ်း ယာဆိုင်ကလည်း ၂၀၀၀၊ ၂၀၀၁ခုနှစ်တုန်းက
ဒီလောက်မများဘူး။အခုဆိုရင်ကွမ်းယာဆိုင်အရေ အတွက်ကတစ်ဆိုင်နဲ့တစ်ဆိုင်နေရာ
စိပ်လာတယ်။ဘယ်လောက်တောင်လည်းဆိုရင်မျက်စိမှိတ်ပြီး ပြေးရင်တောင်ဝင်တိုက်တယ်
တောင်ငူမြို့မှာကွမ်းယာဆိုင်တွေပေါများတာလေ” ကိုမျိုးနိုင်

“ကွမ်းကယဉ်ကျေးမှုအနေနဲ့သတ်မှတ်ထားတာပေါ့။ကျနော်တို့မိရိုးဖလာလက်ထက်ကတည်းက
ရှေးဘုရင်တွေလက်ထက်ကတည်းကကွမ်းအစ်ဆိုတာယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုအရလက်ခံခဲ့တယ်။ဒီတော့

ကွမ်းကိုတိုက်ဖျက်မယ်ဆိုရင်မဟာဗျူဟာကျကျတိုက်ဖျက်ရမှာပေါ့။တိုက်ဖျက်တဲ့နေရာမှာဒီဥစ္စာက စီးပွားရေး၊လူမှုရေး၊ယဉ်ကျေးမှုကောအကုန်ဆက်စပ်နေတဲ့ကိစ္စဖြစ်လို့တော်တော်တော့ခက်ခက်ခဲခဲ တိုက်ဖျက်ရမယ့်အနေအထားပေါ့နော်။ဒီနေရာအရင်တုန်းကတော့ကွမ်းနဲ့ဆက်စပ်တဲ့ပစ္စည်းတွေက ပြုပြင်ထားတာမျိုးမရှိဘဲနဲ့စားခဲ့ကြတယ်။စားခဲ့ကြရာမှာလည်းကွမ်းစားတဲ့အချိန်ကစလို့သေဆုံးချိန် အထိသက်တမ်းရှည်ရှည်နဲ့နေခဲ့ကြတာနော်။အခုအချိန်မှာတော့ကွမ်းစားဆေးမွှေးတွေကိုမြန်မာနိုင်ငံ မှာပဲလုပ်လာတယ်။ပြီးတော့ကွမ်းသီးတွေကိုလည်းကြာရှည်ခံအောင် ကန့်မထည့်ရင် ၅ရက်တောင်မခံ ဘူးဆိုတဲ့အနေအထားမျိုးတွေဖြစ်လာတယ်။အဲ့တော့ဒါကိုသဘာဝကျကျနဲ့ထိန်းသိမ်းဖို့ ဘယ်လိုဖြစ်နိုင် မလဲဆိုတာကိုစဉ်းစားဖို့လိုမယ်လို့ကျနော်ကတော့ထင်တယ်။နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ကလည်း ကွမ်းသီးထဲ မှာပါဝင်တဲ့ကန့်တွေက စားသုံးသူကိုဒုက္ခဖြစ်စေတယ်ပေါ့နော်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ‘ကန့်’ က ‘ဆာလဖာ’ကိုဒုက္ခပေးတယ်။အဲ့ဒီ‘ဆာလဖာ’ကိုပဲသန့်စင်ပြီးတော့ ကျနော်တို့ဆေးဝါးအနေနဲ့ထည့်သွင်း သုံးစွဲခဲ့တာရှိတယ်။ဒီတော့ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် တန်ဆေးလွန်ဘေးကတော့ရှိတာပဲ” ဒေါက်တာဘခေတ္တ

“ကွမ်းယဉ်ကျေးမှုကိုတိုက်ဖျက်ရလောက်အောင် အန္တရာယ်ကြီးနေပြီလားပေါ့နော်။ကျနော်တို့ ဗမာတွေ က နန်းတွင်းထဲမှာကို လဖက်ရည်တော်ကိုင်းကွမ်းရေတော်ကိုင်းဆိုတာ ဘယ်ညာထားတာ။ဒီတော့ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဒီဟာကိုတိုက်ဖျက်မယ်ပေါ့နော်။ နောင်တမရအောင်ကွမ်းယာရှောင်ပေါ့။အဲ့တော့ ကွမ်းယာထက်ပိုအရေးကြီးတာတွေကောရှောင်စရာမရှိတော့ဘူးလား။ဥပမာ-ကွမ်းမူးပြီးတော့သောင်း ကျန်းနေတဲ့သူမရှိဘူးလို့ထင်ပါတယ်။အဲ့တော့ဒီဟာကိုပေါ်လစီနဲ့တားမြစ်မယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့ ရှေ့မှာလည်းရှိခဲ့ပါတယ်။ဖဆပလလက်ထက်တုန်းက နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်က ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ်ပြဌာန်းပြီးတော့ အမဲသားကို သိုးသိုးသားသားလုပ်လိုက်တော့ပိုဈေးကြီး သွားတယ်။အဲ့တော့ကွမ်းမှာလည်းလွတ်လွပ်စွာစားခွင့်တော့ပြန်တောင်းရမယ့်သဘောရှိပါတယ်” ကိုလှမျိုးဝင်း

“ကွမ်းယာကိုမစားပဲမနေနိုင်တဲ့သူတွေရှိသလို မနက်အိပ်ရာထတာနဲ့ကွမ်းယာနဲ့မျက်နှာသစ်တဲ့သူတွေ လည်းရှိပါတယ်။ဘာလို့လဲဆိုတော့ကျနော်ကွမ်းယာရောင်းတဲ့သက်တမ်းတစ်လျှောက်မှာမနက်မိုးလင်း တာနဲ့ကွမ်းယာကိုမှားထားတဲ့သူရှိသလို အမြဲတမ်း အစဉ်တစိုက်ကွမ်းယာမှားထားတဲ့သူတွေရှိပါတယ်။ အဲ့လိုရှိတဲ့အတွက်ကွမ်းယာကိုပိတ်ပင်မယ်၊တား မြစ်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျနော်အနေနဲ့က လက်ခံနိုင် စရာအကြောင်းတော့မရှိပါဘူး။ဘာလို့လက်ခံနိုင်စရာအကြောင်းမရှိတာလဲဆိုတော့ ကွမ်းယာ အယာ ၂၀စားရင် စီးကရက်တစ်ဗူးနဲ့ညီမျှတယ်တဲ့။အဲ့တော့ကျနော်အနေနဲ့ပြောချင်တာက ကွမ်းယာ

စားချင်တာကိုပိတ်ပင်လို့မရသလို စီးကရက်သောက်တာကိုလည်းပိတ်ပင်လို့မရဘူးလို့ ခိုင်ခိုင်မာမာနဲ့ ပြောရဲပါတယ်” ကိုသန့်ဇင်

“ဆေးလိပ်သောက်တာလည်း Tobacco ပဲ။ကွမ်းစားတာကတော့ smokeless tobacco ပါ။ ဆိုလိုတာကမီးခိုးမထွက်တဲ့ဆေးရွက်ကြီးစားသုံးမှုပေါ့။ဒါပေမယ့်အန္တရာယ်မရှိတဲ့စားသုံးမှုတော့မဟုတ်ဘူးနော်။နောက်တစ်ချက်က မူဝါဒပိုင်းနဲ့ပတ်သတ်လို့ ဥပမာ-ထိုင်ဝမ်ပေါ့။ထိုင်ဝမ်မှာ ကွမ်းတံတွေး တစ်ခါထွေးရင် ဝမ်တစ်သိန်းကောက်တယ်။ဒီလိုမျိုးပြတ်သားနိုင်မလား။ အဓိကကွမ်းစားတာကြောင့်ထက်စာရင် ကွမ်းတံတွေးထွေးတာကြောင့်ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ပတ်တာပါ။ ဒီအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုမထိခိုက်အောင်လုပ်လို့ရပါတယ်” ဒေါက်တာအောင်ထွဋ်ပိုင်

“စည်းကမ်းဆိုတာကအများနဲ့သက်ဆိုင်ပါတယ်။တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းနဲ့တော့မသက်ဆိုင်ပါဘူး။ ပြီးတော့ဒါကိုတစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းလိုက်နာကျင့်သုံးနေယုံနဲ့ဒါကြီးကဘာမျှပြောင်းလဲလာမှာ မဟုတ်ဘူး။ဒီတော့ကျနော့်အမြင်အရပြောရရင် ကွမ်းစားတဲ့သူတွေအားလုံးကို စည်းကမ်းစနစ်တကျနဲ့ ထွေးဖို့ရန်အတွက် အသိပညာပေးဖို့လိုပါတယ်။ဒီအတွက်လည်း အသိပညာပေးတဲ့လှုပ်ရှားမှုတွေ လုပ်ပေးရင် ပိုကောင်းမယ်လို့မြင်ပါတယ်” ကိုမျိုးနိုင်

ပရိသတ်-ကိုဆွေ ((ကျနော်ကကွမ်းစားတတ်တဲ့သူတော့မဟုတ်ပါဘူး။ဒါပေမယ့်ကွမ်းယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ပတ်သတ်လို့တိုက်ဖျက်နိုင်ပါ့မလားဆိုတာက မတိုက်ဖျက်နိုင်ပါဘူး။ဒါကသေချာပါတယ်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ဆိုးကျိုးနဲ့ကောင်းကျိုးယှဉ်လိုက်လို့ရှိရင် ကောင်းကျိုးတွေကပိုများနေပါတယ်။ဆိုးကျိုးက တော့နောက်ဆုံးအဆင့်က ကင်ဆာရောဂါကြောင့်သေဆုံးနိုင်တယ်ပေါ့။မှန်ပါတယ်။ကွမ်းစားတဲ့လူ တစ်ယောက်က စားလိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့် ကိုယ်ကိုယ်တိုင်ကင်ဆာရောဂါကြောင့်သေချင် သေသွားပါစေ။ဒါပေမယ့်ဒီကွမ်းစားခြင်းကြောင့် ကိုယ့်နောက်မှာပါလာတဲ့လူပေါင်းများစွာရဲ့အသက် ကိုကြိုတင်ကာကွယ်လိုတဲ့စိတ်နဲ့စားတဲ့ ကားဒရိုက်ဘာတွေနဲ့ပတ်သတ်လာရင်တော့ ကျနော်ကသူတို့ ကိုချီးကျူးချင်ပါတယ်။ဒါကြောင့်ဒီယဉ်ကျေးမှုကဘယ်လိုနည်းနဲ့မျှတော့မပျောက်နိုင်ပါဘူး))

ပရိသတ်-ကိုစိုးလွင်ဦး ((ကွမ်းစားသုံးခြင်းမှာဘယ်အရာဝတ္ထုတွေကနေ ကင်ဆာရောဂါကိုဖြစ်စေနိုင် သလဲဆိုတာကို နိုင်ငံတော်အစိုးရပိုင်းကသေသေချာချာစိစစ်ပြီးတော့သုတေသနပြုမှုတွေအများကြီး လိုပါတယ်။နောက်တစ်ခါကွမ်းတံတွေးထွေးတာနဲ့ပတ်သတ်လို့ နိုင်ငံတော်အစိုးရပိုင်းက လူထုကို

အသိပညာပေးတဲ့ကန်ပိန်းပွဲတွေကိုမြို့နယ်တိုင်းမှာလုပ်ပေးသင့်တယ်လို့ကျနော်အနေနဲ့ယူဆပါတယ်))

ပရိသတ်-ကိုမင်းမင်းဦး ((ကျနော်ကွမ်းစားတဲ့လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ပြောပြချင်တာက မစားရင်မစားပါနဲ့။တကယ်လို့စားနေတယ်ဆိုရင်လည်းအတတ်နိုင်ဆုံးလျှော့စားပါ။လျှော့စားဖို့ဆိုတဲ့နေရာမှာ စားသုံးမှုကိုအန္တရာယ်အကင်းဆုံးဖြစ်အောင် FDA တို့ဘာတို့က ကြီးကြပ်ပြီးတော့ ကွမ်းသီး၊ကွမ်းရွက်တို့ကို ဘယ်လိုအန္တရာယ်အကင်းဆုံးဖြစ်ဖို့ ဒါတွေကအစိုးရပိုင်းနဲ့အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေက ပူးပေါင်းပြီး လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ပေါ့နော်။ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီယဉ်ကျေးမှုက မပပျောက်နိုင်ဘူးလို့ယုံကြည်တဲ့ အတွက် အစိုးရပိုင်းက အန္တရာယ်အကင်းဆုံးဖြစ်အောင်လုပ်ပေးဖို့လိုအပ်မယ်လို့ထင်ပါတယ်))

ပရိသတ်-သက်လွန်းဝေချစ် ((ကွမ်းကိစ္စကိုတိုက်ဖျက်မယ့်အစား ပထမအနေနဲ့ဘာလုပ်သင့်လဲဆိုရင် ကွမ်းတံတွေးထွေးတာကို စနစ်တကျနဲ့ထွေးဖို့အသိပညာပေးတာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါမှမဟုတ် ဥပဒေအရ ဒဏ်ငွေရိုက်တာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါမျိုးကိုအရင်လုပ်သင့်တယ်လို့ထင်ပါတယ်။ကွမ်းယဉ်ကျေးမှုကိုတိုက်ဖျက် မယ်ဆိုတာကလက်ရှိအခြေအနေအရ ဘယ်လိုမျှမဖြစ်နိုင်သေးဘူး။နောက်တစ်ချက်က ကွမ်းတွေကို အခွန်ကောက်မယ်ဆိုရင် နည်းနည်းလျှော့ကျလာမယ်လို့ကျနော်ထင်တယ်။ဒီနေရာမှာရောင်းတဲ့သူ ကိုအခွန်ကောက်ရင် ကွမ်းယာဈေးနှုန်းကလည်းမြင့်လာမယ်။အဲ့ဒီအခါကျရင် ကျနော်တို့ကွမ်းစားမှု ကနည်းနည်းပါးပါးလျှော့ကျလာမယ်လို့ထင်ပါတယ်))

ပရိသတ်-စောဂျူးနစ် ((ကွမ်းယဉ်ကျေးမှုတိုက်ဖျက်ဖို့ထက် ကွမ်းယဉ်ကျေးမှုကိုပီသအောင်ဘယ်လို လုပ်မလဲဆိုတဲ့မူဝါဒကိုပဲ ပိုပြီးတော့အားပေးစေချင်ပါတယ်။ဘာလို့လဲဆိုတော့ကွမ်းဟာ ရိုးရာယဉ်ကျေး မှုလေ့ထုံးတမ်းစဉ်လာနဲ့ဆက်နွယ်နေပါတယ်။ဥပမာ-ကွမ်းယဉ်ကျေးမှုတိုက်ဖျက်မယ်ဆိုရင် ကွမ်းတော်ကိုင်၊ပန်းတော်ကိုင်တွေကိုဘယ်လိုအခန်းကဏ္ဍမှာသွားစဉ်းစားမလဲပေါ့နော်။ဒီရိုးရာလေ့ ထုံးထမ်းစဉ်လာတွေကိုပျက်ပြားအောင်လွှမ်းမိုးထားတဲ့အရာတွေကိုဘယ်လိုတားဆီးကာကွယ်မလဲ။အဲ့ ဒီလောက်ပဲစဉ်းစားသင့်တယ်လို့ကျနော်မြင်ပါတယ်။ကွမ်းမူးတာထက်စာရင် အဲ့ဒါထက်ဆိုးဝါးတာက အာဏာမူးတာတို့ စီးပွားရေးမူးတာတို့က ပိုဆိုးဝါးပါပါတယ်))

"ကျနော်လည်းကားမောင်းရင်းနဲ့ကွမ်းစားပါတယ်။ဒီနေရာမှာ ကွမ်းစားပြီးကားမောင်းတာက အသက်ပေါင်းများစွာကိုကယ်တင်နိုင်တယ်ဆိုတာထက် အိပ်ချင်တဲ့စိတ်ကိုလျှော့ကျစေတယ် ဆိုတာကိုတော့ကျနော်ကိုယ်တိုင်လည်းလက်တွေ့ကြုံဖူးပါတယ်။ဘာလို့လဲဆိုတော့လူတစ်ယောက် ကထမင်းစားတာများသွားလို့ရှိရင် မျက်လုံးကစင်းပြီးတော့အိပ်ငိုက်လာတယ်။ဒီတော့ကယ်တင်တယ်

ဆိုတာထက် ကျနော်ပြောချင်တာက အိပ်မငိုက်တဲ့အတွက်ကားပေါ်မှာပါလာတဲ့လူတွေကိုအန္တရာယ် မဖြစ်စေဖူးလို့ကျနော်မြင်တယ်” ကိုမျိုးနိုင်

“ကွမ်းမှာ side effect တွေအများကြီးရှိတယ်။ဒါပေမယ့်ကွမ်းသီးမှာ နီကိုတင်းနဲ့တူတဲ့ဓါတ်တစ်မျိုး ပါတယ်။အဲ့ဓါတ်ကဦးနှောင်ကိုကြည်လင်စေတယ် တက်ကြွစေတယ်။ဒါကနည်းနည်းကိုပြောတာနော်။ တစ်နေ့ကိုသုံးထောင်ဖိုး ငါးထောင်ဖိုးစားရင်တော့ အဲ့ဒီနေ့မှာလူကိုတော့နုံးသွားစေတယ်။နောက်တစ် ချက်က ဒီပါးကိုလှုပ်စေတယ်။အမြဲတမ်းလှုပ်နေတဲ့အတွက် alarm ဖြစ်စေတယ်။ဒါကိုကောင်းတဲ့ အချက်လို့ယူဆတာပါ” ဒေါက်တာအောင်ထွဋ်ပိုင်

“နိုင်ငံတော်အနေနဲ့ကွမ်းစားတာကိုလျှော့ကျစေချင်တဲ့အတွက် စားသောက်ဆိုင်တွေကို အမှန်တကယ် အခွန်ကောက်ခံနေသလိုမျိုးပေါ့လုပ်မယ်ဆိုရင် နည်းနည်းလေးလျှော့သွားတာထက်ပိုမှာမဟုတ်ဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့အခွန်ကြီးမြင့်မှုနဲ့အတူ ဘေးမှာမှောင်ခိုဈေးကွက်တစ်ခုကလည်းထွက်ပေါ်လာ အုံးမှာပဲလို့ကျနော်ကတော့ ယူဆတယ်” ကိုမျိုးနိုင်

ပရိသတ်- ကိုခင်မောင်ဌေး ((ကွမ်းယာရောင်းတဲ့သူတွေအလွယ်တကူယာပေးလိုက်တဲ့ကွမ်းကို ဝယ်တဲ့သူကအလွယ်တကူစားလိုက်လို့ရတယ်။တကယ်လို့ ကိုယ့်ဘာသာယာစားဆိုလို့ရှိရင် ယာစားဖို့ကခဲယှဉ်းတယ်။ဒီတော့ကွမ်းစားမှုကိုလျှော့ကျဖို့ဆိုတာက ကျနော်တို့စဉ်းစားကြရလိမ့် မယ်။လိုက်လည်းလိုက်နာသင့်တယ်။အဲ့တော့တစ်ဖက်ကနေ ကန်ပိန်းလုပ်တာလုပ်တာပဲ။ပြီးတော့ ကျန်းမာရေးအရ ညွှန်ကြားတာတွေ နည်းပညာပေးတာတွေဒါမျိုးတွေလည်းလုပ်သင့်တယ်လို့ ယူဆပါတယ်))

အဆုံးသတ်

